

KVALITETSDEKLARATION

Aktivitets- och sjukersättning

Ämnesområde

Socialförsäkring m.m.

Statistikområde

Stöd vid sjukdom och handikapp

Produktkod

SF0206

Referenstid

2020

Statistikens kvalitet.....	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet.....	4
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning.....	5
2.2.3 Mätning.....	5
2.2.4 Bortfall.....	5
2.2.5 Bearbetning	5
2.2.6 Modellantaganden	5
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	5
3 Aktualitet och punktlighet.....	5
3.1 Framställningstid	5
3.2 Frekvens	5
3.3 Punktlighet	5
4 Tillgänglighet och tydlighet	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	6
4.3 Presentation	6
4.4 Dokumentation	6
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	6
5.1 Jämförbarhet över tid	6
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	6
5.3 Sam användbarhet i övrigt	6
5.4 Numerisk överensstämmelse	6
Allmänna uppgifter	6
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	6
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	7
C Bevarande och gallring	7
D Uppgiftsskyldighet	7
E EU-reglering och internationell rapportering	7
F Historik.....	7
G Kontaktuppgifter	8

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Ändamål med statistiken är att förmedla socialförsäkringens utveckling och effekter för enskilda och samhälle inom vårt verksamhetsområde.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken vänder sig bland annat till användare inom departement, myndigheter, kommuner, landsting, intresseorganisationer, branschorganisationer, massmedia, forskare och allmänhet.

Statistiken har ett flertal olika användningsområden. Den kan till exempel användas för att ge allmän information om utfallet i socialförsäkringen, utgöra underlag för förberedelse och uppföljning av politiska beslut samt utgöra underlag för forskning.

Försäkringskassan har sedan 1997 ett statistikråd med representanter från bland annat olika myndigheter och forskarvärlden.

1.2 Statistikens innehåll

Antal personer med aktivitets- eller sjukersättning samt utbetalt belopp i tusentals kronor (avrundningsmått). Antal nybeviljade aktivitets- och sjukersättningar. Antal och andel personer med aktivitets- eller sjukersättning som har bostadstillägg samt utbetalt belopp för bostadstillägg. Antal och andel beslut (beviljat/avslag) vid ansökan om aktivitets- eller sjukersättning.

1.2.1 Objekt och population

Populationen är dels samtliga personer (objekt) i åldrarna 19-64 år som får utbetalad aktivitetsersättning eller sjukersättning vid referenstidpunkterna, dels samtliga personer (objekt) som nybeviljats aktivitets- eller sjukersättning vid referenstidpunkterna och dels beslut (objekt) om beviljandet eller avslag på ansökan om aktivitets- och sjukersättning. Själva beslutet består av två beslutstyper: förstagsbeslut och återkommandebeslut. Aktivitetsersättning beviljas personer i åldern 19-29 år som har fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en fjärdedel under minst ett år. Sjukersättning beviljas personer i åldern 30-64 år som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga, dvs. för all överskådlig framtid. Arbetsförmågan ska vara nedsatt med minst en fjärdedel. Sedan mars 2017 beviljas sjukersättning också personer i åldern 19-29 år som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga. Arbetsförmågan ska vara helt nedsatt. Personer som har aktivitets- eller sjukersättning kan även få bostadstillägg om deras inkomst är så låg att de annars inte kan ha en bostad av god kvalitet. Man kan få aktivitetsersättning tidigast från juli det år man fyller 19 år så 18-åringar kan förekomma. Även personer som är äldre än åldersgränserna för respektive ersättning kan förekomma på grund av retroaktiva beslut. Dessa personer räknas in i närmaste åldersklass. Ibland förekommer också personer som är under 30 år bland nybeviljade sjukersättningar under åren 2003-2016, vilket beror på felregistreringar i datalagret. Dessa personer räknas in i den yngsta åldersklassen för

sjukersättning under de aktuella åren. I beståndet av personer som får sjukersättning fanns t.o.m. 2012 fortfarande personer som får tidsbegränsad sjukersättning. I statistik som visar antal och andel beslut är objekten avgränsat till försäkringsärenden som har ett beslut om beviljande och utbetalning under försäkringsperioden eller ett beslut om avslag. Uppgift om avslag baseras på avslagsanledningar som har med försäkringen att göra, d.v.s.: inte nedsatt med en fjärdedel; inte stadigvarande helt nedsatt; inte stadigvarande nedsatt.

1.2.2 Variabler

Förmån (aktivitets- och sjukersättning samt bostadstillägg och särskilt bostadstillägg), omfattning, beloppstyp, ansökningsanledning för aktivitetsersättning, kön, ålder, län, diagnos, beslut och typ av beslut.

1.2.3 Statistiska mått

Antal mottagare, antal mottagare per 1000 försäkrade, belopp avrundat till tusentals kronor, antal nybeviljade ersättningar, antal nybeviljade ersättningar per 1000 försäkrade och andel mottagare av bostadstillägg bland mottagare av sjuk- och aktivitetsersättning, antal och andel beslut (beviljat/avslag) vid ansökan om aktivitets- eller sjukersättning samt antal och andel per typ av beslut (förstagångsbeslut och återkommandebeslut).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Kön, ålder (5-års klasser), omfattning (hel, 3/4, 2/3, 1/2 eller 1/4), beloppstyp (inkomstersättning eller garantiersättning), ansökningsanledning för aktivitetsersättning (nedsatt arbetsförmåga, förlängd skolgång), län, diagnoskapitel, beslut (beviljat/avslag) och typer av beslut (förstagångsbeslut och återkommandebeslut).

1.2.5 Referenstider

Statistiken redovisas som ett årsvärde för nybeviljade ersättningar och som ett december-värde för det aktuella referensåret för antal mottagare och utbetalt belopp. För nybeviljade aktivitets- och sjukersättningar per 1000 försäkrade redovisas statistiken på månadsbasis. Antal och andel beslut (beviljat/avslag) vid ansökan redovisas som ett årsvärde.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken utgår från registerdata som kontinuerligt samlas in för hela populationen och innehåller information om beslut och utbetalningar. Uppgifterna samlas och bearbetas i ett gemensamt datalager för statistikproduktion, STORE.

Statistiken påverkas av eftersläpning i ärendehantering samt eventuella fel som uppstår vid bearbetning av data. Eftersläpningen beror på att utbetalning för den aktuella perioden kan ske i efterhand (retroaktiva utbetalningar), vilket inte kommer med i statistiken för den aktuella månaden.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Alla som får ersättning av Försäkringskassan finns i de register som används som källor till statistiken. Dessutom finns alla mellan 16-64 år med som är bosatta i Sverige (registrerade försäkrade). Risken för övertäckning är liten, personer som avlider, byter medborgarskap osv. avregistreras inom en kort tid.

2.2.3 Mätning

Försäkringskassans handläggare registrerar uppgifter i samband med hantering av ärenden. Dessa uppgifter utgör grunden till försäkringskassans register.

2.2.4 Bortfall

Objektsbortfall ska som regel inte kunna förekomma i STORE. Partiella bortfall förekommer ibland för vissa variabler exempelvis län och födelseår för barn.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan inte uteslutas. Till exempel kan fel uppstå när handläggaren elektroniskt registrerar uppgifter i samband med ärendehantering, när de administrativa registren läses in i STORE samt vid den slutgiltiga sammanställningen av data.

2.2.6 Modellantaganden

Ej relevant.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ej relevant.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

C:a en vecka. Statistiken tas fram på ett automatiserat sätt så fort referensmånaden /året är uppdaterat i datalagret STORE.

3.2 Frekvens

Statistiken samlas in månadsvis. Den officiella statistiken för referensåret publiceras en gång per år. Den officiella statistiken för referensmånaden publiceras varje månad.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken presenteras på Försäkringskassans hemsida.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Det finns möjlighet att få tillgång till primärdata. Kontakta Verksamhetsområdet för statistisk analys på Försäkringskassans huvudkontor för vidare upplysningar om ansökningsförfarandet.

Kontaktuppgifter finns på Försäkringskassans hemsida för officiell och annan statistik: [Statistik och analys \(forsakringskassan.se\)](https://www.forsakringskassan.se/statistik) alternativt 08-786 90 00.

4.3 Presentation

Presentationen av statistiken sker i Försäkringskassans statistikdatabas. Statistiken går att ladda ner i Excel-format.

4.4 Dokumentation

Dokumentation finns och kan fås vid begäran. Vid intresse kontakta statistikenheten@forsakringskassan.se

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Förändringar i regelverk för de försäkringar och bidrag som Försäkringskassan betalar ut kan ha stor inverkan på statistiken. Jämförelser över tiden bör därför göras med stor försiktighet.

Ett [dokument](#) med aktuella regelförändringar som har skett i socialförsäkringen mellan 1968 och 2020 redovisas på Försäkringskassans webbsida för statistik och analys www.fk.se/statistik.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Det finns skillnader i olika länders ersättningsystem för socialförsäkringen. Statistikens internationella jämförbarhet är därför låg.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Statistiken kan bland annat användas tillsammans med statistik från Pensionsmyndigheten och statistik om arbetslöshetsersättning för att ge en heltäckande bild av utfallet i socialförsäkringen.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Ej relevant.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#))

om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen ([1998:204](#)).

C Bevarande och gallring

Gallring av Försäkringskassans datalager STORE är inte aktuellt i enlighet med undantagen i lagen om den officiella statistiken (2001:99).

D Uppgiftsskyldighet

Ej aktuellt, eftersom att uppgifterna hämtas från socialförsäkringens administrativa register.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är ej EU-reglerad.

F Historik

Statistik om motsvarande förmåner före 2003 (förtidspension och sjukbidrag) finns under pension, som har produktbeskrivning SF0301.

Statistik om förtidspensioner/sjukbidrag har getts ut i publikationen Socialförsäkring, senast för åren 1997 och 1998. Publikationen har tidigare getts ut under namnet Allmän Försäkring under åren 1963 till 1988. Allmän Försäkring utgör fortsättningen på de statistiska publikationerna Allmänna sjukförsäkring och Folkpensioneringen m.m. som gavs ut före 1963.

I februari 2021 lanserade Försäkringskassan en statistikdatabas där myndighetens all officiella statistik publiceras:

[Statistikdatabas \(forsakringskassan.se\)](https://statistikdatabas.forsakringskassan.se).

Dessförinnan publicerades den officiella statistiken i exceltabeller.

G Kontaktuppgifter

<i>Statistikansvarig myndighet</i>	Försäkringskassan, LM Ericssons väg 30, 126 26 Hägersten
<i>Kontaktinformation</i>	Cecilia Fararos
<i>E-post</i>	cecilia.fararos@forsakringskassan.se
<i>Telefon</i>	010-116 92 67